

Bondeförbundets Valprogram.

Till Sveriges folk män och kvinnor, unga och gamla!

Valprogram för Bondeförbundet, landsbygdens folkparti, vid riksdagsvalet 1936.

Det politiskt oroliga och ekonomiskt bekymmersamma läge, vari världen befinner sig, ställer en allvarlig maning till vårt folk att i medborgerlig enighet samla sina krafter för att skydda och främja vårt folks välstånd och värna vårt lands självbestämmanderätt.

Arbete och sparsamhet, lagbunden ordning och frihet under ansvar äro grunderna för en sund samhällsutveckling. Mot alla försök att uppriva rättens grundval reser jordbruksbefolkningen, vårt lands största folkgrupp, ett bestämt motstånd.

Kristen tro och livsåskådning måste kraftigt värnas såsom grundval för vår folkuppfostran och vårt undervisningsväsende. Dessa för nutid och framtid oersättliga värden få icke givas till spillo. Alla goda krafter såväl inom statskyrkan som frikyrkorna böra medverka till detta mål.

I klart medvetande om sin ansvarsfulla uppgift i samhällslivet har Bondeförbundet under sin 25-åriga tillvaro kämpat för rättvisa och likställighet mellan olika näringar och medborgargrupper. I denna sin strävan har Bondeförbundet icke tvekat att samverka med andra partier och folkklasser för att vinna ett gott resultat av samhällsarbetet.

Denna vilja till samförstånd har under de senaste åren mötts av ökad förståelse och under den gångna riksdagsperioden ha därför beslut och reformer kunnat genomföras, vilka bidragit att jämna vägen för vårt folk ur den påfrestande krisen, samt genom att närma olika folkskikt till varandra verkat avspännande på motsättningarna inom samhällslivet.

Mycket återstår dock ännu att göra innan de näringsgrenar och deras utövare, vilka lida under oförfällt betryckt, erhållit den hjälp till självhjälp, som samhället i eget intresse bör giva all ärlig strävan och sund företagsamhet i syfte att skapa goda utkomstmöjligheter åt varje redlig svensk medborgare.

Näringsfrågor.

Vår näringspolitik bör fullföljas och utvecklas i sådan riktning, att utkomstmöjligheterna inom olika verksamhetsområden öka och möjlighet gives att sysselsätta arbetskraften och skydda folkmaterialen. Att tillvarata de naturliga arbetstillfällena och utkomstmöjligheter, som vår modernäring erbjuder, är en central fråga i svensk näringspolitik. En väsentlig förutsättning för dess lösning är att den som söker sin utkomst av jordbruket kan erhålla sådan lön för sitt arbete, att den motsvarar vad som erhålles inom andra näringsgrenar.

Vid handelspolitiska underhandlingar bör noga tillses att produktionens strävan att göra sig gällande på exportmarknaderna kraftigt stödjes.

Trädgårdsodling och fiske måste verksamt understödjas och uppmuntras. Skogsbruket är av vital betydelse för stora folkgruppers försörjningsmöjligheter. Det är alltså av största vikt, att de beslut om utredningar beträffande de enskilda skogsägarnas medinflytande i flottlederna, om belåning av skogskontrakt och beträffande möjligheterna att höja skogsbrukets bärighet skyndsamt verkställas.

En aktiv krisberedskapspolitik bör redan under de nuvarande konjunkturförhållandena förberedas för att göra vårt land rustat att möta krisartade rubbningar på det ekonomiska området.

Motortrafiken.

Landsbygdens levnadsförhållanden äro i hög grad beroende av att dess isolering häves genom förbättrad samfärdsl. Bondeförbundet vill att motortrafiken, som givit nytt liv åt landsvägarna, skall få utveckla sig i största möjliga frihet.

Äganderätten till jorden.

Den jordbrukande befolkningen är landets kärna och mærg. Äganderätten är grundvalen för trevnad och välstånd för vårt folk och för produktionens vidmakthållande och höjande. Alla tidens erfarenhet lär, att det är lyckligast för ett folk, om det består av ett så stort antal självständiga jordägare som möjligt.

Varje strävan, som direkt eller indirekt går ut på att undergräva jordbrukarnas äganderätt till sin jord, måste därför bekämpas till det yttersta, så att Sveriges jord kan bevaras i den jordbrukande befolkningens händer. De lagar, som avse att förhindra bolags förvärv av bondehemman på omvägar, måste noga tillämpas och osund spekulation stävjas.

Åtgärder, som avse att stödja krono- och bolagsarrendatorer samt med dem likställda i deras strävan att med äganderätt förvärva sin jord, böra stödjas i alla de fall, där friköp kan bereda arrendatorn större ekonomisk trygghet.

Lant- och skogsarbetare, hemmansägare-, arrendators- och småbrukarsöner böra kraftigt hjälpas i sin strävan att skaffa sig egna jordbruk.

Skogs- och lantarbetarfrågan.

Arbetarna vid jordbruket och de som ha sin sysselsättning i skogarna böra beredas en lika god ställning som industriarbetare och statsanställda med jämförliga förutsättningar. Inrättandet av arbetarsmåbruk och arrendeegnahem bör även fortgå i erforderlig utsträckning för att bereda dessa arbetare en tryggare ställning.

Garantier böra skapas för att den ökade bärighet av jord- och skogsbruket, som Bondeförbundet strävar till, även kommer arbetare och småbrukare till godo.

Arbetslösheten.

Alla möjligheter att bereda ungdomen nyttig sysselsättning och tillförsäkra de unga bästa möjliga utgångsställning i livet böra utnyttjas. Vid arbetslöshet inom den ena eller andra näringsgrenen bör noga undersökas om utvägar finnas att överföra de arbetslösa till annan produktiv verksamhet. För att leda ungdomens håg och intressen in på praktiska linjer böra särskilda utbildningskurser i förbisedda yrken uppmuntras.

Penningpolitiken.

Penningpolitiken bör handhas på ett sådant sätt, att produktionens utveckling främjas och för näringslivet tryckande räntestegring undviks.

Jordbrukets kreditfråga.

Jordbrukskrediten, som ej får vara beroende av affärsbankerna, har genom statligt ingripande bringats i ett gynnsammare läge. I avseende på belåningen av växande skog äro förhållandena dock alltjämt otillfredsställande. Denna brist bör avhjälpas icke minst för att uppmuntra rationellt skogsbruk å enskilda marker.

Storfinansens övermakt, som visat sig äventyrlig och ödesdiger för vårt näringsliv, måste brytas och jobberi med svenska värden såvitt möjligt förhindras.

Rättsskydd och arbetsfred.

Lag och ordning måste råda på arbetsmarknaden samt inom näringslivet i övrigt och arbetsfreden skyddas. Försöken att undantränga jordbruksfolket från de arbeten på landsbygden, som det av ålder utfört måste bestämt motarbetas.

Jordbrukarnas ekonomiska organisationer.

Samarbete och sammanhållning äro grundvalarna för det inflytande, som landsbygdens folk tillkämpat sig på olika samhällsområden.

Med rådande handelspolitiska förhållanden och därav förorsakade avsättningssvårigheter har jordbrukets ekonomiska föreningsrörelse blivit outhärlig för upprätthållandet av en skälig prisnivå. Den har dessutom kunnat verksamt bidra till önskvärd kvalitetsförbättring och förbättrad varudistribution.

Skogsägareföreningarna äro nödvändiga för åstadkommande av behövlig motvikt till virkesköparnas trustbildningar.

Bondeförbundet anser det därför synnerligen angeläget att dessa organisationer stödjas i sina betydelsefulla arbetsuppgifter.

Skatterna.

Grunderna för den statliga beskattningen böra förenklas och omläggas i sådan riktning, att större inkomster och förmögenheter få bära en mera betydande del, dock med beaktande av att förmögenheter, som lämna låg avkastning erhålla lindring.

Den kommunala skattebördan måste fördelas efter rättvisare grunder och ,skatteutjämningen göras mera effektiv.

Utredningen om en rättvis skog- och fastighetsbeskattning måste skyndsamt slutföras.

Hushållningen med statens medel.

Utan eftersättande av kommuners och andra berättigade intressen bör sparsamhet iakttagas på alla områden. Det bör noga tillses, att det allmännas utgifter för arbetslöshetens bekämpande inskränkas i samma mån som de arbetslösa kunna återföras till enskild produktiv verksamhet.

Överorganisation och byråkratism inom förvaltningen måste motarbetas, och den förenkling som är möjlig genomföras.

Vid bestämmandet av tjänstemännens löner bör skäligen hänsyn tagas till prisläget på jordbrukets produkter.

Rikets försvar.

Bondeförbundet anser det som en självklar fosterländsk plikt för varje medborgare att tillse, att vårt land inom ramen av sin ekonomiska bärkraft äger ett planmässigt organiserat försvar, uppbyggt av allmän försvarsvilja.

Det beslut om förstärkning av landets försvar, som fattats av årets riksdag, är ett uttryck för vårt folks fasta vilja att försvara sin frihet och landets oberoende.

Sverige bör stödja de små staternas bemödanden att utbilda Nationernas förbund till en fredsorganisation, som eftersträvar den kollektiva säkerheten utan att skjuta fram de mindre staterna i första linjen och ålägga dem alltför tunga förpliktelser och farliga krigsrisker.

Nykterhetsfrågan.

Alla medborgare, som allvarligt sträva för folkets väl, inse att rusdryckerna äro en folkfiende, vilken såväl genom lagstiftning som på andra vägar måste bekämpas. Bondeförbundet verkar för att komma fram till allmän folknykterhet. Nykterhetsverksamheten bör emellertid främjas för sin egen skull och ej utnyttjas för partipolitiska syften.

Ungdomens fostran och undervisning.

Ungdomens karaktärsdanning måste grundas på den kristna religionens omistliga värden.

Osunda tendenser inom nöjeslivet böra icke tillåtas att utveckla sig. Bondeförbundet vill verka för en god och praktisk folkundervisning. Landsbygdens skolväsen måste avpassas efter landsbygdens förhållanden och huvudvikten läggas vid ämnen, som de unga ha nytta av i det praktiska livet. Landsbygdens ungdomsskolor böra kraftigt stödjas, och den frivilliga bildningsrörelsen bland jordbrukets folk verksamt uppmuntras.

Svenska män och kvinnor, unga och gamla! Bondeförbundet, landsbygdens folkparti, går i år till val under skickensedigna förhållanden. Sakta men säkert har Bondeförbundet tillkämpat sig allt större inflytande på avgörandet av samhällets angelägenheter. Enighet ger styrka - i det tecknet har Sveriges folk år efter år samlats i allt större skaror inom Bondeförbundet och under denna paroll går Bondeförbundet till val för rättvisa och likställighet mellan olika näringar och folkgrupper till lycka och välsignelse för alla som bygga och bo i vårt gemensamma fosterland.

Män och kvinnor, unga och gamla! Slå enigt vakt om dessa grundläggande principer för allt fruktbringande samhällsarbete!

Rösta med Bondeförbundet!